

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

ประจำปีงบประมาณ **2562**

RISK MANAGEMENT

TRAINING

PRESENTATION

EXPERTISE

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	3
บทนำ หลักการและเหตุผล	4 - 8
บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	9 - 13
บทที่ 3 แนวทางการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	14 - 16
บทที่ 4 กระบวนการบริหารความเสี่ยง	17 - 24
บทที่ 5 สรุปการประเมินและแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยง	25 - 30

คำนำ

ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 หมวด 4 การบัญชีการรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา 79 บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายในการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐเพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์รวมถึงเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามในพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ดังกล่าวข้างต้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีจึงจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีขึ้น โดยประยุกต์ตามแนวทางมาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ และปรับให้เหมาะสมกับบริบทของระบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อให้หน่วยงานในสังกัดใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงและการติดตามประเมินผลรวมทั้งการรายงานผลเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง อันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและเพื่อการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดบริการสาธารณะ ครอบคลุมพื้นที่ในเขตจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย จัดตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด คือพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต การจัดบริการสาธารณะ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ฯลฯ อันเกี่ยวข้องกับทั้งภาครัฐราชการ ภาคเอกชนและประชาชนโดยทั่วไป

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีการกำกับดูแลที่ดี สร้างความคุ้มค่าและเพิ่มคุณค่าให้แก่องค์กร ทั้งด้านการบริหารงาน งบประมาณและบุคลากร องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีจึงมีนโยบาย นำระบบการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร

การบริหารความเสี่ยงเป นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญ ตามหลักการกำกับ
ดูแลกิจการที่ดีจะช่วยในการบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การ
ติดตาม ควบคุม และวัดผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ เป็นไปอย่างเหมาะสมและมี
ประสิทธิผล ภาวการณ์ที่เกิดขึ้น
ลดการสูญเสีย/โอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร

การบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี มีหลักการและความจำเป็น
ในการบริหารความเสี่ยงมาจาก

1. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546
หมวดที่ 3 มาตรา 9 (1) กำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า ซึ่งตาม
คำรับรองปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2554 มิติที่ 4
การพัฒนองค์กร ตัวชี้วัดที่ 12 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)
2. ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน
พ.ศ. 2544 (ข้อ 6) กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีระบบการควบคุมภายในและการประเมินผลการควบคุมภายใน
ตามมาตรฐานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดเป็นแนวทางไว้
3. ระเบียบ มาตรฐานและแนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในภาครัฐกำหนดให้ส่วน
ราชการต้องประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนและดำเนินการตรวจสอบประจำปีให้เป็นไปตามกฎระเบียบและ
ข้อบังคับของสำนักกำกับและพัฒนการตรวจสอบภาครัฐ กรมบัญชีกลางที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง

1. เพื่อให้ฝ่ายบริหาร / ฝ่ายปฏิบัติการ เข้าใจหลักการ และกระบวนการบริหารความเสี่ยง
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบขั้นตอน และกระบวนการในการวางแผนบริหารความเสี่ยง
3. เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
4. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงของส่วนราชการในสังกัด
5. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจ ตลอดจนเชื่อมโยงการบริหาร
ความเสี่ยงกับกลยุทธ์ขององค์กร

6. เพื่อลดโอกาส และผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร

เป้าหมาย

1. ผู้บริหารและบุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีได้มีความรู้ความเข้าใจ
เรื่องการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
และเป้าหมายที่กำหนด
2. ผู้บริหารและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีสามารถระบุ วิเคราะห์
ประเมิน และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

3. ผู้บริหารและบุคลากร องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีสามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปใช้ในงานที่รับผิดชอบ
4. ความสามารถของบุคลากรและกระบวนการดำเนินงานในองค์กรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
5. การบริหารและความรับผิดชอบต่อความเสี่ยง ถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมทั่วทั้งองค์กร
6. การบริหารความเสี่ยงได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร

ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

1. เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
2. สร้างฐานข้อมูลความรู้ที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ รวมถึงการบริหารความเสี่ยงที่ตอบสนองต่อเป้าหมาย และภารกิจหลักขององค์กร ตลอดจนระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้
3. สะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญได้ทั้งหมด บุคลากรในองค์กรมีความเข้าใจเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร รวมถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อกรอบกลุ่มความเสี่ยงที่มีเหตุจากปัจจัยภายในองค์กร (โครงสร้างองค์กร บุคลากร วัฒนธรรม ฯลฯ) และจากปัจจัยภายนอกองค์กร (การเมือง เศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศฯลฯ)
4. เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน ผู้บริหารมั่นใจว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และสามารถปกป้องผลประโยชน์ รวมถึงการเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร
5. ช่วยให้การพัฒนางานองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กร มีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจ โดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน เป็นต้น
6. ช่วยในการพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรม และการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำและสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทยอมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

ความหมายและคำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยง

1. ความเสี่ยง (Risk)

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ /การกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายของของแผนงาน/โครงการที่สำคัญในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ตามที่ระบุในแผนปฏิบัติการประจำปีของส่วนราชการ

ลักษณะของความเสี่ยง สามารถแยกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ปัจจัยเสี่ยง คือ สาเหตุที่จะทำให้เกิดความเสี่ยง
2. เหตุการณ์เสี่ยง คือ เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน หรือ นโยบาย
3. ผลกระทบของความเสี่ยง คือ ความรุนแรงของความเสียหายที่นำจะเกิดขึ้น

จากเหตุการณ์เสี่ยง

2. ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)

ปัจจัยเสี่ยง หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุ ที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ควยวาเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุ ควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

3. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ

4. การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว อาจแบ่งโดยสรุปได้เป็น 4 แนวทางหลัก ดังนี้

- 1) การยอมรับ (Take, Accept) หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงในระดับไม่รุนแรงและไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการใด ๆ ให้อ่อนนุ่มติหลักการรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใดๆ
- 2) การควบคุม (Treat) หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้แต่ ต้องมีการแก้ไขวิธีการควบคุม หรือมีการควบคุมเพิ่มเติม เพื่อให้มีการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม เช่น การปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน การจัดทำมาตรฐานการควบคุม (Risk Based Internal Control)

3) การยกเลิก (Terminate) หรือ หลีกเลียง (Avoid) หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นไม่สามารถยอมรับได้และต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเงื่อนไขของการดำเนินงาน เช่น การหยุดดำเนินงานหรือ กิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน การลดขนาดของงานหรือกิจกรรมลง

4) การโอนย้าย (Transfer) หรือ แแบ่ง (Share) หมายถึง การโอนย้ายหรือแบ่งความเสี่ยงไปให้ผู้อื่นช่วยรับผิดชอบ เช่น การจ้างบุคคลภายนอกมาดำเนินการแทน การทำประกันภัย เป็นต้น

ประเภทความเสี่ยง

1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) เกี่ยวข้องกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวม โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอก ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไม่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/ วิสัยทัศน์ หรือเกิดจากการกำหนดกลยุทธ์ที่ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนหรือการร่วมมือกับองค์กรอิสระ ทำให้โครงการขาดการยอมรับและโครงการไม่ได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือการตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริหารหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง หรือเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจผิดพลาดหรือนำการตัดสินใจนั้นมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง

2) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร/กระบวนการ/เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

3) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูลการวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงิน ดังกล่าว

4) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ (Compliance Risk : C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงนั้น องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีจะพิจารณาปัจจัยเสี่ยงจากด้านต่างๆ โดยนำแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านมาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้วย ทั้งนี้ความเสี่ยงเรื่องธรรมาภิบาลที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการ เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ได้แก่

1. ประสิทธิภาพ (Effetiveness)
2. ประสิทธิภาพ (Efficiency)
3. การมีส่วนร่วม (Participation)
4. ความโปร่งใส (Transparency)
5. การตอบสนอง (Responsiveness)
6. ภาระรับผิดชอบ (Accountability)
7. นิติธรรม (Rule of Law)
8. การกระจายอำนาจ (Decentralization)
9. ความเสมอภาค (Equity)

ความหมายองค์ประกอบตามหลักธรรมาภิบาล

หลักประสิทธิผล (Effetiveness) : ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงความสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีการกิจคล้ายคลึงกันและมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทาง ยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึง มีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) : การบริหารราชการ ตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงาน โดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงาน และระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

หลักการมีส่วนร่วม (Participation) : กระบวนการที่ข้าราชการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจและร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

หลักความโปร่งใส (Transparency) : กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้

หลักการตอบสนอง (Responsiveness) : การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ รวมถึง ตอบสนองความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง

หลักภาระรับผิดชอบ (Accountability) : การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่

และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความ รับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความ
คาดหวัง ของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

หลักนิติธรรม (Rule of Law) : การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการ
บริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) : การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ
ทรัพยากร และภารกิจ จากส่วนราชการส่วนกลาง ให้แก่หน่วยการปกครองอื่น (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น)
และภาคประชาชนดำเนินการแทน โดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการ
ตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้าง ความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการ
และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการ และเพิ่มผลผลิตภาพ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ
ทั้งนี้การกระจายอำนาจการตัดสินใจที่ดี บุคลากรต้องมีความรู้ความสามารถและข้อมูลสนับสนุนเพื่อให้เกิดการ
ตัดสินใจที่เหมาะสม

หลักความเสมอภาค (Equity) : การได้รับการปฏิบัติและได้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน โดย
ไม่มีการแบ่งแยกด้าน ชาย/หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายและสุขภาพ
สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่นๆ

บทที่ 2

ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด
พ.ศ.2540 เป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย

อำนาจหน้าที่

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีเป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง
มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่มีความรับผิดชอบทั่วทั้งเขตจังหวัด โดยหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นไปตาม
พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2562 กฎกระทรวง
(พ.ศ.2541) และฉบับที่ 2 (พ.ศ.2541) รวมถึงมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการ
กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ดังนี้

1. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5)

พ.ศ. 2562

มาตรา 45 องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการภายในเขตองค์การ

บริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้
แย้งต่อกฎหมาย

(1) ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือ

(2) จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนา
จังหวัด ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

(3) สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

(4) ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและราชการส่วน
ท้องถิ่นอื่น

(5) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น

(6) อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด

พ.ศ. ๒๕๔๘ เฉพาะภายในเขตสภาตำบล

(6/1) ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนในการดูแลการจราจรและการรักษา
ความสงบเรียบร้อย

(7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(7 ทวิ) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ
ท้องถิ่น

(7 ตริ) จัดการ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแล
และการพัฒนาเด็กเล็ก

(8) จัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การ
บริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือ ให้องค์การ
บริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(9) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็น
อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาค อาจมอบให้
องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 46 องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจจัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของ
ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่อยู่นอกเขตจังหวัดได้ เมื่อได้รับความยินยอมจาก
ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่
กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ
รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นโดยเรียกค่าบริการได้ โดยตราเป็นข้อบัญญัติ

มาตรา 50 การดำเนิน กิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีลักษณะ
เป็นการพาณิชย์ อาจทำได้ โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

2. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น พ.ศ. 2542

มาตรา 17 ภายใต้บังคับมาตรา 16 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการ
จัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

- (1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด
ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
- (2) การสนับสนุนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- (3) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- (4) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- (5) การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (6) การจัดการศึกษา
- (7) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- (8) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- (9) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- (10) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม
- (11) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม
- (12) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ
- (13) การจัดการและดูแลสถานียขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ
- (14) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (15) การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือ
ร่วมกับบุคคลอื่นหรือจากสหการ
- (16) การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์การปกครองส่วน
ท้องถิ่นอื่น
- (17) การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง
- (18) การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
- (19) การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
- (20) การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ
- (21) การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร
- (22) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(23) การจัดให้มีระบบ รักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด

(24) จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ที่อยู่ในเขต และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(25) สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

(26) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

(27) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

(28) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

(29) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา 21 บรรดาอำนาจและหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐตามกฎหมาย รัฐอาจมอบอำนาจและหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแทนได้

ในการดำเนินงานตามอำนาจและหน้าที่ที่ระบุไว้ในมาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 18 และมาตรา 19 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจร่วมมือกันดำเนินการหรืออาจร้องขอให้รัฐหรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น แล้วแต่กรณี ดำเนินการแทนได้

การแบ่งส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

แบ่งการบริหารงานเป็นส่วนราชการ ดังนี้

- 1) สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 2) กองกิจการสภา
- 3) กองแผนและงบประมาณ
- 4) กองคลัง
- 5) กองช่าง
- 6) กองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
- 7) หน่วยตรวจสอบภายใน

แผนกลยุทธ์และการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

วิสัยทัศน์ (Vision) “สิงห์บุรีคนดีเมืองน่าอยู่”

ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาส่งเสริมการเกษตรและผลผลิตทางการเกษตร
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม

และวิถีชีวิต

- ยุทธศาสตร์ที่ 4 : พัฒนาเศรษฐกิจ
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และบริการสาธารณะ
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 : พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ 7 : พัฒนาระบบบริหารและการจัดการ

เป้าประสงค์ (Goal)

- (1) เพื่อให้คนในท้องถิ่นอยู่อย่างสงบสุขมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- (2) เป็นแหล่งการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ปลอดภัยของประเทศ
- (3) รักษามรดกทางประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม วิถีชีวิต และธรรมชาติ
- (4) สร้างงานสร้างอาชีพ และเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น
- (5) พัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่

คำเป้าหมายตามเป้าประสงค์

- (1) ประชาชนในจังหวัดสิงห์บุรีทุกกลุ่มได้รับการพัฒนาและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ร้อยละ 50

- (2) กลุ่มเกษตรกร หรือแหล่งผลิตสินค้า ร้อยละ 30 ได้รับการพัฒนา
- (3) แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 5 แห่ง ได้รับการพัฒนา
- (4) ร้อยละ 30 ของผู้นำชุมชน/กลุ่มอาชีพได้พัฒนาความรู้ และร้อยละ 20 ของประชาชน

ในจังหวัดสิงห์บุรีมีรายได้เพิ่มขึ้น

- (5) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานปีละอย่างน้อย 10 แห่ง มีกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมปีละ

อย่างน้อย 2 กิจกรรม และผ่านเกณฑ์ประเมินองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60

บทที่ 3

แนวทางการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

แนวทางการดำเนินการบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี และดำเนินการโดยมีขั้นตอนการดำเนินการ หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงตาม ดังนี้

- 1) การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (Objective Setting)
- 2) การระบุความเสี่ยงต่างๆ (Event Identification)
- 3) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
- 4) กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (Risk Response)
- 5) กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (Control Activities)
- 6) ข้อมูลและการสื่อสารด้านบริหารความเสี่ยง (Information and Communication)
- 7) การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยงต่างๆ (Monitoring)

รวมทั้ง องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีได้พิจารณาปัจจัยเสี่ยงจากด้านต่างๆ โดยนำแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านมาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้วย ซึ่งความเสี่ยงเรื่องธรรมาภิบาลที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการ เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ได้แก่

- 1) หลักประสิทธิผล (Effectiveness)
- 2) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)
- 3) หลักการมีส่วนร่วม (Participation)
- 4) หลักความโปร่งใส (Transparency)
- 5) หลักการตอบสนอง (Responsiveness)
- 6) หลักการรับผิดชอบ (Accountability)
- 7) หลักนิติธรรม (Rule of Law)
- 8) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)
- 9) หลักความเสมอภาค (Equity)

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Organization)

องค์การบริหารส่วนจังหวัด สิงห์บุรี กำหนดการบริหารความเสี่ยง โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย

1. รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	ประธานคณะกรรมการ
2. ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	รองประธานคณะกรรมการ
3. รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	คณะกรรมการ
4. หัวหน้าสำนักปลัด	คณะกรรมการ
5. ผู้อำนวยการกองกิจการสภาฯ	คณะกรรมการ
6. ผู้อำนวยการกองช่าง	คณะกรรมการ
7. ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ	คณะกรรมการ
8. ผู้อำนวยการกองคลัง	คณะกรรมการ
9. ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	คณะกรรมการ
10. หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน	คณะกรรมการ
11. หัวหน้าฝ่ายนิติการและการพาณิชย์	คณะกรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- 1) ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน
- 2) ผลักดัน กำกับ และติดตามให้มีการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง
อย่างเป็นรูปธรรม
- 3) จัดทำรายงานความก้าวหน้า และสรุปผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง
- 4) ปฏิบัติงานอื่นที่สนับสนุนให้การบริหารความเสี่ยงบรรลุผลสัมฤทธิ์

นโยบาย วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง

1. นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี มีระบบในการบริหารความเสี่ยงโดยการบริหารปัจจัย และควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีจะเกิดความเสียหาย ให้อัตราความเสี่ยงและขนาดของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีตามยุทธศาสตร์ที่สำคัญ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

เพื่อวางระบบการควบคุมภายในขององค์การบริหาร
ความเสี่ยง ดังนี้

บริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี จึงกำหนดนโยบายการ

1) ให้มีระบบ และกระบวนการบริหารความเสี่ยง โดยมีเอกสารแสดงแนวทางและระบุปัจจัยความเสี่ยงให้ทราบทุกหน่วยงานในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี.

2) การบริหารความเสี่ยงจะต้องครอบคลุมทุกระดับ และทุกหน่วยงานในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ทั้งที่มีสาเหตุจากปัจจัยภายในและภายนอก เพื่อช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3) ให้ทุกหน่วยงานในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี รวมทั้งผู้บริหารทุกระดับ เขาใจและให้ความสำคัญกับการบ่งชี้และการควบคุมความเสี่ยง มีวิธีการและแนวทางการปฏิบัติที่เป็นแนวทางเดียวกันในการระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง

4) ให้มีการกำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร

5) ให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการที่ดี

6) ให้มีระบบบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งของงาน จนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรและเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามปกติ

7) ให้มีการติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยง มีการทบทวนและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

2 วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง

1) เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงปัจจัยเสี่ยงและความเสี่ยงในด้านต่างๆ ที่น่าจะมีผลกระทบกับการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ และนโยบาย แล้วพิจารณาหาแนวทางในการป้องกัน หรือ จัดการกับความเสี่ยงเหล่านั้น ก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติงาน หรือดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้

2) เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี สามารถลดมูลเหตุของโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและลดขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับความเสี่ยง ที่ยอมรับ ควบคุม และตรวจสอบได้

3) เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี มีผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลัก ตามกฎหมาย และเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี

บทที่ 4

กระบวนการบริหารความเสี่ยง

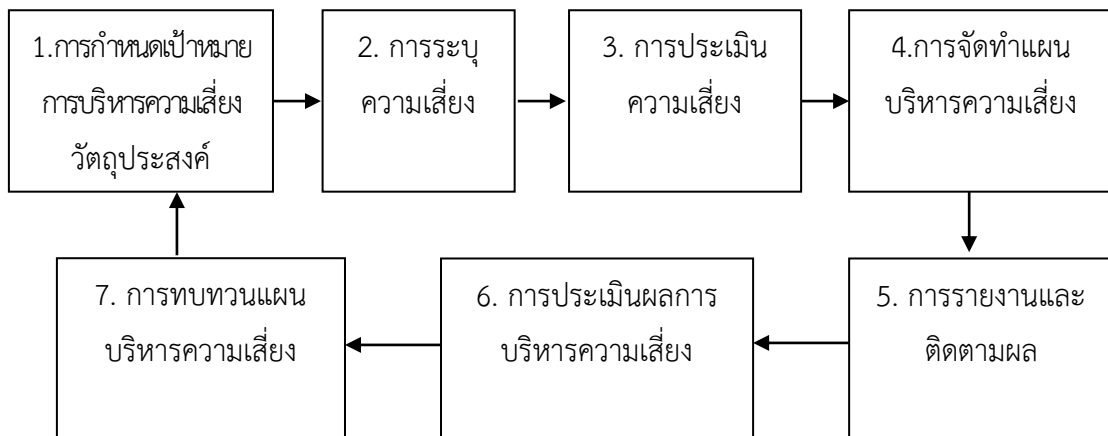
เป็นกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน ที่มีขั้นตอนการดำเนินการ หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ประเมินและจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกัน/ลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ กระบวนการดังกล่าวจะสำเร็จได้ต้องมีการสื่อสารให้บุคลากรในองค์กรได้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหารความเสี่ยงในทิศทางเดียวกันและควรจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง

กระบวนการและขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ที่ได้ดำเนินการตามมาตรฐาน มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (Objective Setting).

- 2) การระบุความเสี่ยง ต่างๆ (Event Identification)
- 3) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
- 4) กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (Risk Response)
- 5) กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (Control Activities)
- 6) ข้อมูลและการสื่อสารด้านบริหารความเสี่ยง (Information and Communication)
- 7) การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยงต่างๆ (Monitoring)

แผนภาพกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

1. การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (Objective Setting)

1.1 การกำหนดวัตถุประสงค์การดำเนินการบริหารความเสี่ยง

เพื่อให้โครงการที่มีนัยสำคัญต่อการบรรลุความสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์สามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ ซึ่งจะส่งผลให้บรรลุผลสำเร็จตามกลยุทธ์ เป้าประสงค์ของประเด็นยุทธศาสตร์

1.2 การพิจารณาคัดเลือก ภารกิจงาน/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเพื่อ

พิจารณา ความเสี่ยง

1.2.1 กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกโครงการ เพื่อนำมาพิจารณาบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน ดังนี้

ปัจจัยพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณา		
	1	2	3
1.สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์	ไม่สอดคล้องกับกลยุทธ์ในประเด็นยุทธศาสตร์	สอดคล้องกับบางกลยุทธ์ในประเด็นยุทธศาสตร์	สอดคล้องกับทุกกลยุทธ์ในประเด็นยุทธศาสตร์
2.งบประมาณที่ได้รับในปีงบประมาณ	ได้รับงบประมาณเป็นอันดับ 3 (ต่ำกว่า 2,500,000 บาท)	ได้รับงบประมาณเป็นอันดับ 2 (2,500,000 - 5,000,000 บาท)	ได้รับงบประมาณเป็นอันดับ 1 (มากกว่า 5,000,000 บาท)

1.2.2 นำผลการพิจารณาคัดเลือกโครงการมาจัดลำดับความสำคัญของโครงการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยนำโครงการที่ได้คะแนนสูงสุดในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์มาเป็นตัวแทนในการบริหารจัดการความเสี่ยง คือมุ่งเน้นแผนงาน/โครงการที่สำคัญซึ่งส่งผลสำเร็จมีผลกระทบสูงต่อการบรรลุผลสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์

2. การระบุความเสี่ยง (Event Identification)

2.1 ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบ หรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านกลยุทธ์ การปฏิบัติงาน การเงิน เวลา และการบริหาร โดยความเสี่ยงนี้จะถูกวัดด้วยผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับ และโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์ ซึ่งเป็นความเสี่ยงตามความหมายทั่วไป

สำหรับความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีนั้น หมายถึง เหตุการณ์ /การกระทำใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายของภารกิจแผนงาน/โครงการที่สำคัญ

2.2 ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง เหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยต้องระบุได้ว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

2.3 การระบุความเสี่ยง ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยคำนึงถึง ปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานในระดับองค์กรและกิจกรรม พิจารณาวามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาด / ความเสียหาย / ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด มีทรัพยากรใดที่ต้องดูแลป้องกันรักษา การระบุปัจจัยเสี่ยงเริ่มต้นจากการแจกแจงกระบวนการปฏิบัติงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แล้วจึงระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงานนั้นๆ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ได้นำแนวคิดเรื่องหลักธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านมาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ด้วย

3. ประเภทความเสี่ยง

พิจารณาความเสี่ยงในแต่ละประเภทของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องดังนี้

1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) เกี่ยวข้องกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวม โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ และเหตุการณ์ภายนอก ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไม่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ / วิสัยทัศน์ หรือเกิดจากการกำหนดกลยุทธ์ที่ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนหรือการร่วมมือกับองค์กรอิสระ ทำให้โครงการขาดการยอมรับและโครงการไม่ได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือการตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริหารหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง หรือเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจผิดพลาดหรือนำการตัดสินใจนั้นมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง

2) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร / กระบวนการ / เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้ / บุคลากร / ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

3) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูลการวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงิน ดังกล่าว

4) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ (Compliance Risk : C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจาก

ความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

4. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

เป็นการกำหนดเกณฑ์ ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของแต่ละหน่วยงานจะต้องกำหนดเกณฑ์ของหน่วยงานขึ้น ซึ่งสามารถกำหนดเกณฑ์ได้ทั้งเกณฑ์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลสภาพแวดล้อมในหน่วยงานและดุลยพินิจการตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงฯ และฝ่ายบริหารของหน่วยงานโดยเกณฑ์ในเชิงปริมาณจะเหมาะกับหน่วยงานที่มีข้อมูลตัวเลข หรือจำนวนเงินมาใช้ในการวิเคราะห์อย่างพอเพียง สำหรับหน่วยงานที่มีข้อมูลเชิงพรรณนาไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ ก็ให้กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ ซึ่งคณะทำงานฯ ได้พิจารณาถึงโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) และความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Impact) ที่จะเกิดผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนนผลกระทบ เป็นต้น

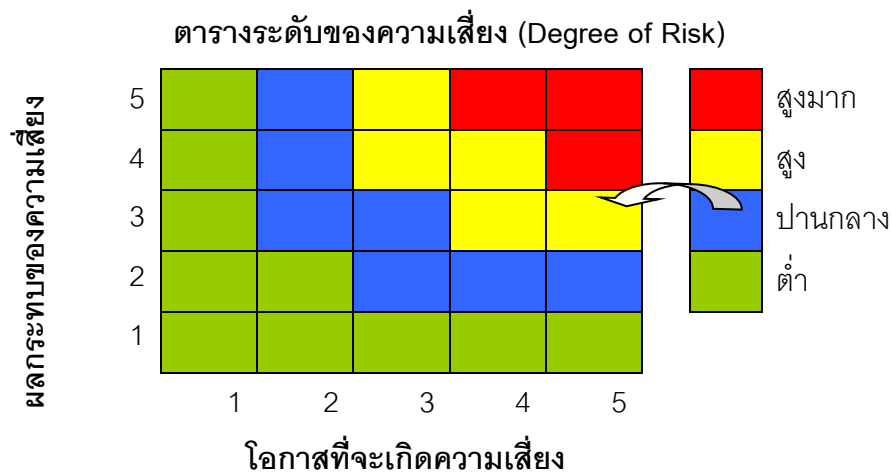
4.1.1 หลักเกณฑ์การให้คะแนน ความรุนแรงของผลกระทบ(X) และโอกาสที่จะเกิด

ความเสียหาย (Y)

ประเด็น/ องค์ประกอบที่พิจารณา	1 = น้อยมาก	2 = น้อย	3 = ปานกลาง	4 = สูง	5 = สูงมาก
ความรุนแรงของผลกระทบ (X)					
1. มูลค่าความเสียหาย (X1)	< 1 หมื่นบาท	1-5 หมื่นบาท	5 หมื่น-2.5 แสนบาท	2.5 – 5 แสนบาท	> 5 แสนบาท
2. ความพึงพอใจของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (X2)	> 80%	60 - 80%	40 - 60%	20 - 40%	< 20%
3. จำนวนผู้รับบริการที่ได้รับ ความเสียหาย/จำนวนผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบ (X3)	กระทบเฉพาะ ผู้เกี่ยวข้อง โดยตรงบางราย	กระทบเฉพาะ กลุ่มเกี่ยวข้อง โดยตรงเป็นส่วน ใหญ่	กระทบเฉพาะ กลุ่มผู้เกี่ยวข้อง โดยตรงทั้งหมด	กระทบผู้เกี่ยวข้อง ข้อโดยตรง ทั้งหมดและ ผู้อื่นบางส่วน	กระทบผู้เกี่ยวข้อง ข้อโดยตรง ทั้งหมดและ ผู้อื่นมาก
4. จำนวนผู้ร้องเรียน (ต่อระยะ เวลาโครงการ) (X4)	น้อยกว่า 1 ราย	1- 5 ราย	6-10 ราย	11-15 ราย	มากกว่า 15 ราย
โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Y)					
1. ระเบียบหรือคู่มือปฏิบัติ (Y1)	มีทั้ง 2 อย่างและมี	มีอย่างใดอย่างหนึ่ง	มีทั้ง 2 อย่างแต่	มีอย่างใดอย่างหนึ่ง	ไม่มีทั้ง 2 อย่าง

ประเด็น/ องค์ประกอบที่พิจารณา	1 = น้อยมาก	2 = น้อย	3 = ปานกลาง	4 = สูง	5 = สูงมาก
	การปฏิบัติตาม	และมีการปฏิบัติตาม	ปฏิบัติตามอย่างใดอย่างหนึ่ง	และไม่ถือปฏิบัติ	
2. การควบคุมติดตามและตรวจสอบของผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานอื่นๆ (Y2)	ทุกสัปดาห์	ทุก 2 สัปดาห์	ทุก 1 เดือน	ทุก 3 เดือน	ทุก 6 เดือน
3. การอบรม/สอนงาน/ให้คำแนะนำ/ทบทวนการปฏิบัติงาน (Y3)	ทุก เดือน	ทุก 3 เดือน	ทุก 6 เดือน	ทุก 1 ปี	มากกว่า 1 ปี
4. ความถี่ในการเกิดความผิดพลาดการปฏิบัติงาน (เฉลี่ย : ปี/ครั้ง) (Y4)	5 ปี/ครั้ง (เกิดความผิดพลาดน้อยมาก)	2-3 ปี/ครั้ง	1 ปี/ครั้ง	1-6 เดือน/ครั้ง	1 เดือน/ครั้งหรือมากกว่า
5. โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ (Y5)	5 ปี/ครั้ง (โอกาสเกิดน้อยมาก)	4 ปี/ครั้ง	3 ปี/ครั้ง	2 ปี/ครั้ง	1 ปี/ครั้ง (เกิดแน่นอน)

4.1.2 ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) มี 4 ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ

4.2 การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มามาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัดโดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. พิจารณาโอกาส / ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) วามีโอกาส / ความถี่ที่จะเกิดนั้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

2. พิจารณาความรุนแรง ของผลกระทบของความเสียหาย (Impact) ที่มีผลต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

4.3 การวิเคราะห์ความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

4.4 การจัดลำดับความเสี่ยง

เมื่อได้ระดับความเสี่ยงแล้ว จะนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี. เพื่อพิจารณากำหนดกิจกรรมการควบคุมในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสมโดยพิจารณาจากระดับของความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่ประเมินได้ตามตารางการประเมินความเสี่ยง โดยจัดเรียงตามลำดับ จากระดับสูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และเลือกความเสี่ยงที่มีระดับสูงมาก และสูง มาจัดทำแผนการบริหาร/จัดการความเสี่ยงในขั้นตอน ต่อไป

4.5 การกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary)

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ × ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ
(Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

1) ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) คะแนนระดับความเสี่ยง 1 – 6 คะแนน

วิธีการจัดการความเสี่ยง : ยอมรับความเสี่ยง กำหนดเป็นสีเขียว

2) ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) คะแนนระดับความเสี่ยง 7 – 12 คะแนน

วิธีการจัดการความเสี่ยง: ยอมรับความเสี่ยงแต่มีการควบคุมความเสี่ยง กำหนดเป็นสีน้ำเงิน

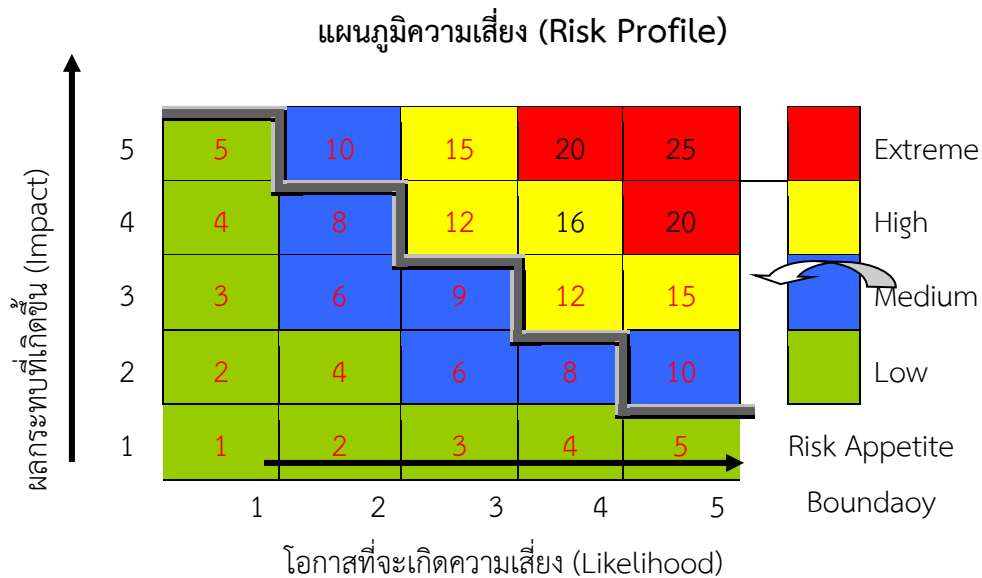
3) ระดับความเสี่ยงสูง (High) คะแนนระดับความเสี่ยง 13 – 18 คะแนน

วิธีการจัดการความเสี่ยง: มีแผนลดความเสี่ยง กำหนดเป็นสีเหลือง

4) ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme) คะแนนระดับความเสี่ยง 19 – 25 คะแนน

วิธีการจัดการความเสี่ยง
ความเสี่ยง กำหนดเป็นสีแดง

: มีแผนลดความเสี่ยง และประเมินซ้ำ / ถ่ายโอน

4.6 เกณฑ์ความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง
1. ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low)	1-6	การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง / ยอมรับความเสี่ยง
2. ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium)	7-12	การรับความเสี่ยงไว้เอง / ยอมรับความเสี่ยงแต่มีการควบคุมความเสี่ยง
3. ระดับความเสี่ยงสูง (High)	13-18	การควบคุมความสูญเสีย / มีแผนลดความเสี่ยง
4. ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme)	19-25	ถ่ายโอนความเสี่ยง / มีแผนลดและประเมินซ้ำ

5. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

โดยการนำกลยุทธ์ มาตรการ หรือแผนงาน มาใช้ปฏิบัติในทุกหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง หรือลดความเสียหายของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยง ในการดำเนินงานตามภารกิจต่างๆ รวมทั้งโครงการ/กิจกรรม ที่ยังไม่มีกิจกรรมควบคุมความเสี่ยง หรือที่มีอยู่แต่ยังไม่เพียงพอ และนำมาวางแผนจัดการความเสี่ยง

โดยมีเป้าหมาย การวางแผนจัดการความเสี่ยง คือ

- 1) ลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง
- 2) ลดความรุนแรงของผลกระทบจากความเสี่ยงนั้น ในกรณีที่ความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้น
- 3) เปลี่ยนลักษณะของผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นของความเสี่ยงให้เป็นไปในรูปที่องค์กรหรือหน่วยงานต้องการหรือยอมรับได้

ทางเลือกในการจัดการ ความเสี่ยง

แนวทางการจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธี และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้รับผิดชอบ แต่อย่างไรก็ตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงต้องควบคู่กับการลดระดับผลกระทบความเสี่ยง

กลยุทธ์ที่ใช้สำหรับจัดการแต่ละความเสี่ยง

การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง : ปฏิเสธและหลีกเลี่ยงโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง โดยการหยุดยกเลิก หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมหรือโครงการที่จะนำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง

การควบคุมความสูญเสีย : พยายามลดความเสี่ยงโดยการเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงขั้นตอน บางส่วนของกิจกรรมหรือโครงการที่นำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง รวมถึงลดความน่าจะเป็นที่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยงจะเกิดขึ้น

การรับความเสี่ยงไว้เอง : หากทำการวิเคราะห์แล้วเห็นว่าไม่มีวิธีการจัดการความเสี่ยงใดเลยที่เหมาะสมเนื่องจากต้นทุนการจัดการความเสี่ยงสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับ อาจต้องยอมรับความเสี่ยง แต่ควรมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

การถ่ายโอนความเสี่ยง : ยกภาระในการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยงและการจัดการกับความเสี่ยงให้ผู้อื่น

การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้นไหลดลง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริงและให้สามารถติดตามและประเมินผลการจัดการความเสี่ยงนั้นได้ พิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านการใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

6. การรายงานและติดตามผล

จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องสอบถามดูว่าวิธีการ

บริหารจัดการความเสี่ยงใด มีประสิทธิภาพดี ก็ให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใด ควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามไปรายงานให้ฝ่ายบริหารทราบตามแบบรายงานที่ได้ออกไปข้างต้น ทั้งนี้ กระบวนการสอบทานหน่วยงานอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตาม หรืออาจทำ Check List การติดตาม พร้อมทั้งกำหนดความถี่ในการติดตามผล โดยสามารถติดตามผลได้ใน 2 ลักษณะ คือ

1. การติดตามผลเป็นรายครั้ง (Separate Monitoring) เป็นการติดตามตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เช่น ทุก 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น
2. การติดตามผลในระหว่างการทำงาน (Ongoing Monitoring) เป็นการติดตามที่รวมอยู่ในการดำเนินงานต่าง ๆ ตามปกติของหน่วยงาน

7. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง

คณะทำงานจัดทำระบบการจัดการความเสี่ยงจะต้องทำสรุปรายงานผลและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงประจำปต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี เพื่อให้อย่างมั่นใจว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยง (Control Activity) ที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริง และอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดทำมาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ (Residual Risk) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการดำเนินงาน

8. การทบทวนแผนบริหารความเสี่ยง

การทบทวนแผนบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยงในทุกชั้นตอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนงานในการบริหารความเสี่ยงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงเป็นประจำทุกปี